

nus sacramentum erat validum. 2° Etiam si sola forma deprecatoria in sono adhiberetur apud Græcos, validitas sacramenti non periclitaretur; et ideo Latini talem formam eis nunquam exprobraverunt, nec dubitaverunt illos sacramentum Pœnitentiæ retinere.

Cæterum, falsum est solam formam deprecatoriam in usu esse apud Græcos; *Goar* enim plures describit formas indicativas apud Calabros, Apulos et Siculos usurpari solitas, quas nonnulli Orientales acceptarunt. Arcudius, ipse Græcus, probat, in opere cui titulus: *Concordia Ecclesiæ Orientalis et Occidentalis in sacramentorum administratione*, l. 4, cap. 3, eas formas quæ primo aspectu deprecatoriæ videntur, vere esse absolutas quoad sensum, et initio capitis sapienter observat « nullam » unquam fuisse controversiam de hac re inter Græcos » et Latinos, ac proinde non esse verisimile antiquam » formam hujus sacramenti ex odio alicujus vel malitia » mutatam aliquando fuisse, et incredibile dictu videri » Græcorum Ecclesiam nunquam habuisse veram formam hujus sacramenti. »

CAPUT SEPTIMUM.

DE MINISTRO SACRAMENTI PŒNITENTIÆ.

Tres hujus capituli erunt articuli, quorum primus erit de charactere in ministro sacramenti Pœnitentiæ requisito; secundus, de jurisdictione ipsi necessaria; et tertius, de ejus officiis seu obligationibus.

ARTICULUS PRIMUS.

DE CHARACTERE IN MINISTRO SACRAMENTI PŒNITENTIÆ REQUISITO.

Valdenses existimabant bonum laicum, non vero malum sacerdotem, habere facultatem absolvendi. Inter articulos *Wiclefi* in concilio Constantiensi damnatos,

iste reperitur, *laicum si vir frugi fuerit, clavium potestatem a Christo accepisse*. Novatores in concilio Tridentino damnati docebant, referente *Palavicin.*, lib. 12, cap. 10, « sacerdotes non habere potestatem ligandi et solvendi, » nisi Spiritus sancti gratia et charitate sint præditi; et » non eos solos esse ministros absolutionis, sed omnibus » et singulis Christianis esse dictum: *Quodcumque solveritis*, etc. » Soli tamen ministri apud ipsos sententiam reconciliationis pronuntiant.

P. Morinus arbitratur atque contendit, lib. 8, cap. 3, diaconis concessum fuisse apud Latinos confessiones audire et a peccatis absolvere in casu necessitatis, id est, in mortis periculo et deficiente sacerdote.

PROPOSITIO.

Solus sacerdos minister est sacramenti Pœnitentiæ.

Prob. Illa propositio est de fide, constat Scriptura sacra et SS. Patribus.

1° *Est de fide*, ut pote definita a Conc. Trid., sess. 14, can. 10, his verbis: « Si qui dixerit sacerdotes qui in » peccato mortali sunt, potestatem ligandi et solvendi non » habere; aut non solos sacerdotes esse ministros absolutionis, sed omnibus Christi fidelibus esse dictum: » *Quodcumque ligaveritis*.... anathema sit. » Idem jam tradiderant concilium Florentinum, in Decreto ad Armenos, conc. Const. adversus *Wiclefum*, et conc. Later. IV, præcipiendo ut omnes fideles semel in anno peccata sua proprio sacerdoti confiterentur. Hæc verba, *proprio sacerdoti*, supponunt confessionem soli sacerdoti fieri posse, Ergo 1°.

2° *Constat Scriptura sacra*. Hi soli habent potestatem remittendi peccata quibus Christus, instituendo sacramentum Pœnitentiæ, dixit: *Quorum remisistis*... Atqui Christus hæc verba, non ad laicos, sed ad solos Apostolos proindeque ad eorum successores direxit. Porro soli sacerdotes in eo Apostolis successerunt, et hanc potestatem

obtinuerunt, ut constat ex unanimi traditione quæ sic verba Christi intellexit. Ergo 2°.

3° *Ex SS. Patribus.* Omnes enim sancti Patres quos pluries citavimus, vel expresse dixerunt, vel supposuerunt solos sacerdotes sacramenti Pœnitentiæ esse ministros: v. g., *S. Cyprianus*, « dum remissio facta per sacerdotem; » *S. Ambrosius*, « qui relaxandi licentiam sacerdotibus suis concessit; » *S. Chrysostomus*, « qui dignitatem sacerdotum, ex potestate remittendi peccata vi verborum Christi, relevat. » Ergo 3°; aliunde, etc. insuper... Ergo.

De fide est ergo 1° sacerdotes etiam malos sacramenti Pœnitentiæ esse ministros; 2° nunquam laicos, quantumvis bonos, et in quacumque necessitate, sacramentum istud administrare posse. Verum opinio *P. Morini* definitioni Conc. Trid. non directe adversatur, ac proinde anathemate non percutitur, licet manifeste sit falsa et hæresi proxima; cum traditione enim et cum his Conc. Trid. verbis, « aut non solos sacerdotes esse ministros absolutionis, » conciliari nequit.

Solvuntur objectiones.

Obj. Hæc verba, *Euntes....., baptizantes eos in nomine Patris...* ad solos Apostolos directæ sunt: atqui non soli Apostolorum successores, sed laici ipsæque mulieres valide baptizare possunt: ergo *a pari*, etc.

R. Nego conseq. et paritatem. 1° Quia ipsa Scriptura subministrat exempla Baptismi a diacono, scilicet a Philippo collati, Act. Apost. viii, 12 et 38; 2° quia Ecclesia semper credit et docuit Baptismum a laicis et etiam a mulieribus collatum esse validum; nihil vero tale profertur ubi de Pœnitentia agitur: insuper conveniens erat ut Baptismus ad salutem necessarius necessitate mediæ, non a solis sacerdotibus administrari posset; non ita necessaria est Pœnitentia. Ergo.

Inst. *S. Jacob. v, 16: Confitemini alterutrum peccata vestra et orate pro invicem ut salvemini:* ergo ipsi laici confessionem excipere possunt.

R. Dist. conseq. Si hæc verba de confessione non sa-

cramentali intelligantur, *concl.*; si de confessione sacramentali intelligenda sint, *nego conseq.* Etenim quidam dicunt *B. Jacobum* per verba *confitemini alterutrum peccata vestra*, solam intelligere confessionem quæ fit humilitatis causa, vel ad petenda consilia: tunc certum est ipsos laicos hujusmodi confessionem aliquando excipere posse. Si vero, ut alii volunt, de confessione sacramentali ibi Apostolus loquatur, per verbum *alterutrum* non quilibet intelligendi sunt homines, sed soli sacerdotes, siquidem invictis argumentis constat solos sacerdotes hujus sacramenti esse ministros. Ergo.

Obj. 2°. *S. Cyprianus* dicit, Ep. 12, loquens de homine in periculo mortis constituto: « Si presbyter repertus non fuerit, et urgere exitus cœperit, apud diaconum quoque exomologesim facere delicti sui possunt, ut manu ejus in Pœnitentiam imposita, veniant ad Dominum cum pace. » Ergo saltem et diaconi sunt ministri hujus sacramenti ad sensum *P. Morini*.

R. Nego conseq. Nam, juxta doctorum interpretationem quæ perpetua traditione innititur, de sacramentali reconciliatione ibi non agitur, sed de absolutione ab excommunicatione in lapsos pronuntiata, vel probabilius a pœnitentiis canonicis quibus lapsi subjiciebantur: atqui non repugnat diaconos olim fuisse deputatos ad tollendas hujusmodi poenas ecclesiasticas, præsertim in casu necessitatis, ut exprimit *S. Cyprianus*. Si autem Ecclesia persuasum habuisset eos in casu necessitatis a peccatis sacramentaliter absolvere posse, cur ministerium istud decursu temporum ipsis non credidisset et etiam nunc non crederet, sed potius crudeliter sineret peccatores, deficiente sacerdote, in præsentia diaconi sine reconciliationis sacramento decedere? Nonne talis consuetudo demonstrat non magis diaconos quam laicos sacramenti Pœnitentiæ esse ministros? Ergo.

Inferendum est, ex dictis in præsentis articulo, absolutiones a confessario non valide ordinato, sive sit impostor, sive bona fide se credat sacerdotem, prorsus esse nullas: sola igitur contritione perfecta peccator in eo casu justificari potest.

ARTICULUS SECUNDUS.

DE JURISDICTIONE MINISTRO SACRAMENTI PŒNITENTIÆ
NECESSARIA.

Jurisdictio in genere est potestas regendi subditos, ut explicatur in Tractatu *de Ordine*. Potest esse civilis vel ecclesiastica, pro foro externo vel pro foro interno. Hic agitur de sola jurisdictione pro foro interno, non secundum totam suam extensionem, sed tantum in ordine ad absolutionem sacramentalem.

Definitur: Potestas quam habet sacerdos alterum in sacramento Pœnitentiæ absolvendi et obligandi tanquam subditum.

Duplex distinguitur, ordinaria scilicet et delegata. Ordinaria ea est quam quis habet ratione sui officii, cui jure communi annexa est cura animarum. Talis est jurisdictione quam habent, ratione suorum officiorum, Papa, episcopus, parochus.

Jurisdictio delegata illa dicitur quam habet sacerdos ex alterius commissione, ut, apud nos, vicarii, presbyteri habituati, missionarii, eleemosynarii hospitorum, capellani monasteriorum, etc.

Hic septem nobis inquirenda sunt, videlicet 1° an jurisdictione sit necessaria ad validitatem absolutionis; 2° quinam habeant jurisdictionem ordinariam; 3° quinam habeant delegatam; 4° an qui ex errore communi pro ordinariis vel delegatis habentur, valide absolvere possint; 5° quid sit approbatio et an necessaria; 6° quinam a peccatis reservatis absolvere possint; 7° quinam habeant jurisdictionem in articulo mortis.

§ I. — An jurisdictione sit necessaria ad sacramentum Pœnitentiæ valide administrandum.

PROPOSITIO.

Præter ordinis potestatem, necessaria est jurisdictione in sacerdote ut valide absolvat.

Prob. 1° auctoritate conciliorum. Conc. Lat. IV, can. 21, hæc habet: « Si quis autem alieno sacerdoti voluerit justa

» de causa confiteri, licentiam prius postulet a proprio sacerdote, cum alter ille non possit solvere vel ligare.»

Conc. Flor., in Decreto ad Armenos, de ministro hujus sacramenti sic loquitur: « Minister hujus sacramenti » est sacerdos, habens auctoritatem ordinariam, vel ex » commissione.»

Conc. Trid., sess. 14, cap. 7, dicit: « Quoniam natura » et ratio judicii illud exposcit, ut sententia in subditos » duntaxat feratur, persuasum semper in Ecclesia Dei fuit » et verissimum esse Synodus hæc confirmat, nullius mo- » menti absolutionem eam esse debere quam sacerdos in » eum profert, in quem ordinariam aut subdelegatam » non habet jurisdictionem. » Sancta Synodus exponit cur jurisdictione sit necessaria, videlicet, quia sententia sacerdotis est actus judicialis: ut judicium autem sit validum, requiritur auctoritas in eo qui judicat et subjectio in eo qui judicatur: ergo non tantum jure ecclesiastico, sed institutione divina necessaria est jurisdictione.

Prob. 2° constanti traditione et praxi Ecclesiæ. In primis enim sæculis, videmus episcopos pœnitentiam per seipsos imponere, pœnitentes reconciliare, vel sacerdotes ad eos reconciliandos committere, parochos instituere, eisque parochianos subicere, atque exigere ut eis solis peccata confiteantur. Ergo.

Dices: Omnis sacerdos accepit in ordinatione sua potestatem remittendi peccata his verbis: *Accipe Spiritum sanctum; quorum remisero peccata, remittentur eis.* Ergo vel jurisdictione non est necessaria, vel simul cum potestate Ordinis confertur.

R. Nego conseq. Nam, ut ait Concil. Trid., de natura est judicii ut sententia in subditos duntaxat feratur: ergo præter potestatem judicandi, assignandi sunt subditi in quos hæc potestas exerceri possit. Res illustrari potest exemplo ex ordine civili petito: supponatur quod imperator aliquem constituat judicem eique titulum nominationis imperialis conferat, sed tribunal ei non assignet; certe homo ille veram habebit potestatem judicandi, et tamen, defectu subditorum, illam exercere non poterit:

talis est sacerdos valide ordinatus: Christus illum constituit iudicem ad remittenda aut retinenda peccata, sed necesse est ut Ecclesia assignet ei subditos. Certe hoc sensu intelligenda sunt verba ordinationis, *Accipe Spiritum sanctum; quorum remiseras peccata, etc.*, vel dicendum est quemlibet sacerdotem parem habere auctoritatem vi suae ordinationis, ac episcopos et ipsum Papam, proindeque concilia generalia prius citata errasse, traditionem esse deserendam et Ecclesiae consuetudinem reformandam. Ergo.

Non requiritur autem jurisdictio pro validitate aliorum sacramentorum, v. g., Baptismi, Eucharistiae, Extremæ-Uctionis, quia per modum iudicii non administrantur.

§ II. — Quinam jurisdictionem ordinariam habeant, in quos habeant, ubi exerceant et quomodo amittant.

Primo, omnes pastores legitime constituti ordinariam habent jurisdictionem. Nomine autem pastorum ii omnes intelliguntur qui ratione sui officii vel tituli habent jure communi curam animarum. In triplici ordine vulgo ponuntur, scilicet :

1° Summus Pontifex pro universo orbe, respectu omnium christianorum. Ad hunc ordinem revocandi sunt major Pœnitentiarius et Legatus a latere, qui ratione sui officii ordinariam habent jurisdictionem, prior in tota Ecclesia, et posterior in sua legatione.

2° Episcopus pro tota sua diœcesi et respectu omnium diœcesanorum. Sub ejusdem nomine comprehenditur vicarius generalis, qui non solum in causis civilibus, ut quidam volunt, sed in spiritualibus eadem est persona moralis cum episcopo, et ideo eandem exercet jurisdictionem. At, moriente episcopo, amittit officium proindeque jurisdictionem. Ad hunc ordinem pertinent archiepiscopi in diœcesibus suffraganeis, sed tempore visitationis duntaxat; vicarii capitulares, sede vacante; pœnitentiarius, si quis sit legitime institutus; abbates exempti, si qui sint, in proprio territorio; generales ordinum et provinciales respectu religiosorum sibi subditorum.

3° Parochus in sua parochia et respectu parochianorum.

Ad hunc ordinem olim revocabantur vicarii perpetui, et nunc revocandi sunt non solum parochi amovibiles, dicti *deservientes*, sed et ii qui ecclesiae sub nomine capellæ vicariæ cognitæ præficiuntur; item prælati et superiores immediati monasteriorum. Hi enim omnes, ratione sui officii, habent curam animarum sive ex jure communi, sive saltem ex consuetudine, quæ communiter et præsertim ab episcopis sic intelligitur.

Secundo, jurisdictio ordinaria se extendit ad omnes et solos subditos. Porro aliquis fieri potest subditus, relative ad sacramenta, triplici modo :

1° Ratione domicilii vel quasi domicilii : utrumque, in ordine ad suscipienda sacramenta, si matrimonium excipiatur propter contractum, obtinetur ipso facto habitationis cum intentione manendi indefinite vel per magnam anni partem. Unde episcopus jurisdictionem acquirit ordinariam in hominem ipso die quo incipit habitare in diœcesi sua cum animo manendi; item parochus in parochianum, etc. Qui duplex habent domicilium, v. g., domum hiemis et domum ætatis in parochiis diversis, duplicem habent parochum et ab alterutro absolvi possunt, scilicet, ab eo in cujus territorio tunc degunt.

2° Ratione privilegii status : sic novitii, imo et sæculares in monasteriis degentes et commensales continui, eo ipso fiunt subditi superiorum regularium in ordine ad sacramenta.

3° Ratione consuetudinis : sic vagi nullum habentes domicilium, subjiciuntur episcopo et parochi in cujus territorio tunc existunt. Talis est universalis Ecclesiae praxis.

Tertio, jurisdictio ordinaria pœnitentialis, non item contentiosa, personas directe afficit easque ubique sequitur, et mediate tantum in territorio circumscribitur. Unde episcopus valide absolvere potest suos diœcesanos, parochus suos parochianos in qualibet orbis parte; imo et licite hoc faciet, habita vel rationabiliter præsumpta ordinarii loci, sive episcopi, sive parochi, licentia. Ita P. Antoine, Theologia Lugd., etc.

Quarto, cessat jurisdictio ordinaria per amissionem offi-

cii cui annexa est, *ut patet*; item per suspensionem vel per excommunicationem publice et nominatim denuntiata: ita fert jus canonicum et unanimiter theologi docent. Non vero amittitur nec suspenditur per censuras quantumvis publicas, nec per irregularitatem, si denunciata publice et nominatim facta non fuerit. Sic adhuc omnes nunc theologi, post bullam *Ad vitanda scandala*. Hinc parochi legitime instituti, qui juramentum constitutione civili anno 1790 præscriptum emisserant, non ideo sua jurisdictione exuti fuerant. Verum apud omnes constat jurisdictionem in his casibus illicite exerceri.

§ III. — Quinam habeant jurisdictionem delegatam.

De natura est jurisdictionis ordinariæ ut per alium exerceri possit, nisi Ordinarius agnoscat superiorem qui delegationem prohibuerit. Unde legitur in Sexto Decretalium, lib. 1, tit. 17, c. 7: « Cum episcopus in sua tota » diœcesi jurisdictionem ordinariam noscatur habere, » dubium non existit quin in quolibet loco ipsius diœ- » cesis non exempto, per se vel per alium possit pro » tribunali sedere. »

Delegatio oritur 1° communiter ab homine qui, jurisdictione ordinaria gaudens, alium committit ad functiones sui ipsius officii explendas; 2° aliquando a jure, id est, vel a lege ecclesiastica, vel a constitutione pontificia, quæ jurisdictionem alicui confert ad supplendum ministerium ordinarium in casu necessitatis; 3° nonnunquam a consuetudine, quæ, debitis conditionibus vestita, vim habet legis. Duplici modo fieri potest delegatio, directe et indirecte. Fit directe, quando sacerdos audiendis confessionibus in uno loco committitur. Fit vero indirecte, si Ordinarius concedat pœnitenti facultatem sibi eligendi confessarium et ab eo absolutionem suscipiendi, quod tempore jubilæi concedere solet Pontifex maximus. In posteriori hoc casu, jurisdictione non creditur laico, ut eam confessario tradat, sed occasione electionis a laico factæ, sacerdoti confertur.

Ut legitima sit delegatio, plures requiruntur condi-

tiones, videlicet, 1° ut delegans legitimus sit Ordinarius et limites suæ jurisdictionis non excedat: unde absolutiones ab episcopis, vi constitutionis civilis cleri Galliani institutis, et a sacerdotibus ab eis delegatis concessæ, erant nullæ; 2° ut delegare non prohibeatur, quales sunt degradati et excommunicati vitandi; 3° ut consensus ejus sit formalis, actualis et expressus, nec sufficeret consensus futurus rationabiliter præsumptus, nec rati-habitio de præterito, si nempe Ordinarius dicat: Approbo quod factum est; quia nec jurisdictio præsumpta, nec approbatio præteriti in actum judiciale influunt; 4° ut delegatus sit capax, id est, rite ordinatus, nec excommunicatus publice denunciatus aut degradatus; 5° ut ab episcopo diœcesano obtinuerit approbationem de qua tractabimus infra.

Delegatio fieri potest scripto, verbo, vel alio quolibet signo voluntatem delegantis sufficienter manifestante: sedulo autem pensandi sunt termini concessionis, quia tantum valent quantum sonant.

Hujusmodi delegatio facta sacerdoti, prout fit ordinariæ, territorium immediate afficit et mediate tantum personas: non potest ergo ultra territorium assignatum valide exerceri.

Unde 1° vicarii qui apud nos delegatam habent jurisdictionem pro omnibus ecclesiis decanatus ad quem pertinet ecclesia in qua munia vicarii exercent, et in aliis ecclesiis ab ista ultra decem kilometra non distantibus; ultra hos limites valide absolvere non possunt, ne quidem habitantes parochiam in qua sunt vicarii. Omnes habitationes ab alia ecclesia parochiali pendentes non aliter distare ac ipsamet ecclesia censentur; unde ægroti qui, ad ecclesiam in territorio assignato stantem pertinentes, domi retinentur, ibi audiendi et absolvendi sunt.

2° Capellani xenodochiorum aliarumque communitatum, sive mulierum sive virorum, sacerdotes sacrum ministerium in seminariis et in collegiis exercentes, et presbyteri habituati, similem habent jurisdictionem ordinariæ circumscriptam, quam excedere non debent.

3° Parochi in nostra diœcesi, et in aliis multis diœcesibus, præter jurisdictionem ordinariam in parochianos suos, habent delegatam pro tota diœcesi. Non solum igitur, saltem extra tempus paschale, extraneos in propria ecclesia audire et absolvere possunt, sed in cunctis aliis ecclesiis, de consensu parochi, nisi hæc jurisdictio in aliquo casu fuerit limitata, quod duplici modo fieri potest, scilicet quoad territorium, ut, v. g., si parochus extra propriam ecclesiam confessiones excipere prohibeatur; vel quoad personas, v. g., si parochus ad solos parochianos restringatur.

Ad audiendos privatim et absolvendos in aliena parochia proprios subditos, confessarius jurisdictionem habens ordinariam, licentia parochi respectivi non indiget; secus, si publice et præsertim in ecclesia. Hæc tamen licentia ad validitatem sacramenti non exigitur.

4° Parochi et etiam sacerdotes delegati unius diœcesis communis delegatam habent jurisdictionem pro parochiis adjacentibus alterius vicinæ diœcesis, secundum morem diœceseon vel episcoporum concessionem. Sic, ex more recepto, cuncti sacerdotes in diœcesibus nos circumstantibus legitime approbati, eadem possunt in nostra diœcesi ad distantiam decem kilometrorum, ac vicarii.

5° Ex consuetudine communiter recepta, quilibet sacerdotes ordinariam vel delegatam jurisdictionem habentes, audire possunt, extra tempus paschale, quosvis pœnitentes undique ad ipsos accedentes: legitime sedent pro tribunali in loco sibi assignato; et cum de jurisdictione voluntaria agatur, quascumque causas sibi oblatas terminare possunt, seclusa speciali prohibitione ex parte Ordinariorum pœnitentium vel confessariorum. Quandoque parochi proprii sufficientem habere possunt rationem licite obsistendi hujusmodi confessionibus apud alios sacerdotes deponendis; eas vero reddere non possunt nullas, quia non conferunt nec retrahere possunt jurisdictionem.

Diximus *extra tempus paschale*; quia confessio annua-
lis tempori paschali nunc affixa, alieno sacerdoti fieri

non potest, sine proprii parochi licentia, ex canone *Omnes utriusque sexus*. Sed ex variis summorum Pontificum decretis, v. g., ex bulla *Superna* Clem. X, et ex consuetudine, huic canoni derogatum est. Unde concilium Rhodonense, anno 1849 celebratum, declaravit confessionem annualem fieri posse omni sacerdoti approbato, sicut quæcumque alia confessio, et parochi tenentur publice nuntiare, præsertim in Quadragesima, licentiam fidelibus concessam; eos exinde hortentur, omni repugnantia vel difficultatis prætextu amoto, ad confessionem diligenter, tempore opportuno, faciendam. Videatur insuper *Bened. XIV*, Inst. 18, n. 9.

Jure communi aut potius consuetudine generaliter recepta extranei et iter agentes qui in aliena diœcesi vel parochia tempore Paschatis existunt, ibi præcepto confessionis et communionis satisfacere possunt; non ita qui sic consulto abessent ut directioni et vigilantia proprii parochi se subtraherent.

Queritur 1° an quidam habeant a jure facultatem confessarium sibi eligendi?

R. Gregorius IX, Decret. l. 5, tit. 38, c. 16, hæc habet: « Ne pro dilatione pœnitentiæ periculum immineat animarum, permittimus episcopis et aliis superioribus, nec non minoribus prælatis exemptis, ut etiam præter superibris sui licentiam, providum et discretum sibi eligere possint confessarium. » Notat *Fagnanus*, in ii part., l. 5, cap. de Pœnit. et Remis., n. 62, S. Cong. Concil. « declarasse privilegium eligendi confessarium, quod competit episcopis, vi hujus decretalis, non esse quidem a Concilio sublatum; sed tamen non posse sibi eligere sacerdotem sibi non subditum, nisi aut parochiale beneficium habeat, aut a suo Ordinario approbatus fuerit ad confessiones audiendas, ad præscript. Trid. sess. 23, cap. 15. » Idem declaravit Greg. XIII, audita ratione S. Congr.

Igitur 1° episcopi, etiam nondum consecrati, modo sint confirmati, sive sint titulares, sive *in partibus*, sive *demissionarii*, quemlibet voluerint sibi eligere pos-

sunt sacerdotem in confessarium, non tantum in propria diœcesi, quod a nemine negatur, sive subditum, sive extraneum sacerdotem eligant, sed etiam in aliena diœcesi; tuncque vel subditum secum iter facientem aut ibi repertum, vel extraneum eligere possunt, modo parochiale beneficium habeat aut a suo Ordinario sit approbatus; non secus.

2° Generales ordinum, provinciales, abbates a jurisdictione episcoporum exempti, prælati locales exempti, ut priores, guardiani, rectores, omnes qui sub nomine superiorum intelliguntur, confessarium pariter sibi eligere possunt sive inter regulares sibi subditos, sive inter sæculares, sed probabiliter inter eos tantum qui ab Ordinario facultatem audiendi confessiones habent. Quoad cardinales videatur *S. Ligorius*, l. 6, n. 565.

Quidam voluerunt privilegium episcopis et superioribus a constitutione Gregoriana concessum, ad parochos extendere, sed communius hæc facultas ipsis admittitur. In tali controversia pars tutior est eligenda.

Queritur 2° quamdiu duret jurisdictione delegata.

R. Vel concessa est ad tempus determinatum, v. g., ad annum, et adveniente termino præfixo, expirat, sine positiva revocatione; vel data est sine limitatione temporis, et tunc perseverat donec revocata fuerit, quia juxta regulam 16 juris, in Sexto, *Decet concessum a principe beneficium esse mansurum*: et aliunde jurisdictionis delegatio apud omnes habetur ut gratia. Ergo.

Non cessat ergo per mortem delegantis: ita statuitur in Sexto, l. 3, tit. 4, cap. 36; nec pariter per demissionem, suspensionem, interdictum aut depositionem ejus.

Plures arbitrati sunt jurisdictionem delegatam sub ea clausula *ad beneplacitum nostrum*, etsi generalem, per mortem delegantis expirare; alii vero admittunt eam perseverare donec a successore revocetur, et ita fert consuetudo apud nos recepta. Qui ejusmodi delegatam habent jurisdictionem, ea utuntur post mortem aut demissionem episcopi.

Secus esset dicendum de particulari delegatione ad

recipiendam confessionem talis vel talis personæ, confessione nondum incepta. *S. Lig.* l. 6, n. 559.

Requiritur ut revocatio sufficienter delegato manifestata fuerit: hinc absolutiones datæ inter revocationem et manifestationem ejus validæ sunt.

Verum cum delegatio a sola voluntate delegantis pendeat, semper revocari potest a delegante vel a successore aut superiore ejus, etiam sine causa et illicite. De facto revocatur per suspensionem ab homine, per excommunicationem denuntiata et interdictum.

Notandum episcopum quemlibet presbyterum censuris non ligatum, sive diœcesanum, sive extraneum, delegare posse, imo et censuris, non ab homine nec reservatis Papæ et sibi notis, ligatum, quia eo ipso eum absolvit aut ab irregularitate dispensat.

Queritur 3° an delegatus alium subdelegare possit.

R. Delegatus ad universale, v. g., ad officium episcopi vel parochi absentis, potest delegare ad particulare, ut generaliter docetur (*S. Ligorius*, l. 6, n. 566); sed delegatus ad particulare, v. g., ad audiendas confessiones, subdelegare non potest, nisi hanc facultatem a delegante obtinuerit. Ratio est, quia vi delegationis habet tantum potestatem exercendi jurisdictionem quoad personas, non vero eam alteri committendi. *Ita omnes theologi et canoniste.*

§ IV. — An qui ex errore communi pro pastoribus ordinariis vel pro delegatis habentur, valide absolvere possint.

Omnes generaliter docent eos qui ex errore communi pro pastoribus ordinariis vel pro delegatis habentur, valide absolvere posse, positis quibusdam conditionibus; imo et licite, si error ab ipsorum voluntate non pendeat; nam Ecclesia in eo casu, pro bono spirituali fidelium, ad tollendas anxietates et vitanda scandala, supplet jurisdictionem. Hoc autem, quod aliquo sensu innuitur ex argumento *a pari*, desumpto de jure civili, lege *Barbarius*, de Officio prætorum, probatur tum 1° ex jure canonico, Decreto, part. 2, *Causa tertia*, quæst. 7, can. 1;

tum 2° ratione; Ecclesia est enim optima mater: atqui talis non esset, si in hujusmodi circumstantia jurisdictionem in gratiam filiorum suorum non suppleret; tam 3° ex communi sensu omnium doctorum, qui in hac materia gravissimi sunt ponderis. Ergo. Vide *S. Lig.* l. 6, n. 572.

Ut autem valeat jurisdictio sic delegata, tres requiruntur conditiones, scilicet 1° ex parte confessarii, titulus coloratus; 2° ex parte populi, error communis; 3° ex parte Ecclesiæ, ut jurisdictionem supplere possit.

1° Titulus coloratus, id est, titulus a superiore legitimo acceptus, sed ob defectum occultum, v. g., ob excommunicationem, simoniam aut irregularitatem, nullus, aut valide concessus, sed occulte revocatus. Necessitas hujus tituli fundatur in dispositione juris canonici; ita saltem indicant canonistæ, ut videre est apud *Fagnan*, *Dens*, et inde concludunt actus intrusi semper esse nullos.

Hinc invalida est absolutio ab eo collata qui falsas literas approbationis confixit, vel delegationem sub falso nomine obtinuit, vel etiam qui delegationem pro tempore fixo, v. g., ad triennium, obtinuit, et elapso hoc tempore confessiones perguit audire: nam, quidquid nonnulli dicant, titulus coloratus ipsi deest. Ita *Layman*, *Sanchez*, *S. Congreg. Conc. anni 1683*; *Bened. XIV*, *Inst.* 84, § 16; *S. Ligorius*, l. 6, n. 572, contra *Billuart*.

2° Requiritur error communis, talis scilicet quod vitium tituli vel revocatio ejus communiter ignoretur apud populum, in loco ubi suscipitur confessio; alioquin non metuendum esset damnum publicum. Attamen Ecclesia non supplet jurisdictionem nisi ad vitandum malum publicum. Ergo. Unde error unius aut alterius, etiam invincibilis, jurisdictionem sacerdoti non conferret. Si rumor serperet inter populum circa validitatem tituli aut circa officii revocationem, qui peccata confiteri vellet, teneretur antea veritatem rumoris inquirere, ut patet: si autem, adhibita diligenti inquisitione, dubium maneat, valide sacerdos absolvere potest, quia injustum esset illum, in dubio, possessione certa privare.

3° Requiritur ut Ecclesia defectum supplere possit, secus error communis et titulus coloratus frustra invocarentur. Hinc si impostor non sacerdos, exhibitis falsis testimoniis, officium parochi aut vicarii obtineat, omnes ejus actus sunt nulli, quia potestatem ordinis Ecclesia supplere non potest, nec alios defectus juris naturalis aut divini, sed solos defectus juris ecclesiastici.

Queritur 1° an ex solo errore communi, sine titulo, Ecclesia suppleat jurisdictionem.

R. Plures affirmant, inter quos card. *de Lugo*, *Sanchez*, *Bonacina*, *Billuart*, etc., quia, inquirunt, posito errore communi, eadem in detrimentum animarum sequuntur incommoda ac si titulus coloratus existeret: Ecclesia autem jurisdictionem supplere potest: ergo eam supplet. Alii vero non pauci negant, præcipue quia talis jurisdictio potius præsumitur quam judicatur existere; est igitur dubia: porro jurisdictione dubia uti non licet. Attamen, propter rationem alterius sententiæ optandum esset, inquit *Collet*, *Contin. Tournely*, pastores, id est episcopos, jurisdictionem in eo casu supplere.

Queritur 2° an liceat uti jurisdictione probabili in personas vel in peccata.

R. *Concina*, *Antoine*, et alii absolute negant, quia ubi de valore sacramentorum agitur, opinionem etiam probabilissimam, relicta tutiori, amplecti non licet. *Billuart* et multi alii affirmant, contententes Ecclesiam in eo casu jurisdictionem supplere, ex hypothesi quod reipsa non existat, quia alioquin confessarii sæpe forent anxii circa veritatem suæ jurisdictionis et pœnitentes circa validitatem absolutionis. Ad aliorum argumentum respondetur non licere quidem uti opinione probabilissima, sed minus tuta, relicta tutiori, ubi agitur de materia sacramentorum necessaria quam Ecclesia supplere non potest: at ibi agitur de jurisdictione quæ potestatem Ecclesiæ non excedit.

Quidquid sit, illicitum est uti tali jurisdictione extra casum necessitatis, ut, v. g., si sacerdos in peccato mortali constitutus celebraturus esset, et copiam non haberet

confessarii jurisdictionem certam possidentis. Ita ipse *Billuart, S. Ligorius et communiter theologi.*

§ V. — Quid sit approbatio et an sit necessaria.

Approbatio est iudicium authenticum superioris de idoneitate sacerdotis ad confessiones excipiendas, cum consensu ut jurisdictionem obtineat, vel habita utatur. Ratio hujus definitionis ex verbis concilii Tridentini mox referendis desumitur.

Notandum est, ante concilium Tridentinum, omnes pastores ordinarios, sive episcopos, sive parochos, sive vicarios perpetuos, jurisdictionem in animas sibi commissas quibusvis sacerdotibus delegare potuisse: sed frequenter contingebat sacerdotes audiendis confessionibus minime idoneos advocari, idque in ingens animarum detrimentum; quod malum sancta synodus Tridentina præcavere volens, statuit ut deinceps nullus sacerdos delegari posset, nisi prius ab episcopo idoneus iudicatus esset, et approbationem obtinuisset: sic se habet sancta Synodus sess. 23, cap. 13, de Reform.

« Quamvis presbyteri in sua ordinatione a peccatis » absolventi potestatem accipiant, decernit tamen sancta » Synodus nullum, etiam regularem, posse confessiones » sæcularium, etiam sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab » episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias idoneus iudicetur, et approbationem » quæ gratis detur obtineat: privilegiis et consuetudine » quacumque, etiam immemorabili, non obstantibus. » Circa hoc decretum plurima sunt observanda, scilicet:

1° Approbationem necessariam esse ad validitatem sacramenti: nam qui non est idoneus ad audiendas confessiones, valide absolvere non potest; talis est sensus obivus, et ita omnes verba Concilii intelligunt.

2° Approbationem cunctis necessariam esse sacerdotibus beneficium parochiale non habentibus, etiam doctoribus, sive sæcularibus, sive regularibus.

3° Illam necessariam non esse parochis ad absolvendos

parochianos suos ubicumque, bene vero, juxta communio-rem sententiam, ad audiendas confessiones fidelium alterius parochiæ, sive apud se, sive alibi. Sub hoc respectu indigent jurisdictione delegata. Caveant ne limites sibi assignatos excedant.

4° Episcopus autem, cujus approbatio requiritur, est episcopus loci in quo audienda est confessio, ut communiter docent auctores, ex variis summorum Pontificum Constitutionibus et ex praxi recepta. *S. Lig. l. 6, n. 549.* Si autem approbatio episcopi pœnitentis etiam necessaria sit, ut multi dicunt, sufficienter data intelligitur ex consuetudine generali, saltem quando iste episcopus expresse non obsistit. *Collet in Curs. compl. t. xxii, col. 763.*

5° Necessaria est approbatio pro confessionibus omnium sæcularium etiam sacerdotum, non vero pro confessionibus regularium qui, secundum jus antiquum cui concilium Tridentinum non derogavit, sacerdotibus regularibus, vel etiam sæcularibus, sed probabilius iis tantum qui ab episcopo loci sunt approbati, confiteri possunt, ut supra diximus.

6° Non tantum pro mortalibus nondum confessis, sed pro venialibus et mortalibus jam remissis requiritur approbatio, ut docet *Bened. XIV, Inst. 86, § 8.*

7° Cum approbatio a sola voluntate libera episcopi vel vicarii ejus generalis pendeat, limitari potest quoad locum, tempus, personas et peccata: hinc qui pro solis viris approbatur, mulieres audire non potest et invalide eas absolvet. Propter eandem rationem, approbatio injuste denegata vel sine causa revocata, nihilominus est nulla, et invalida foret absolutio.

8° Quamvis approbatio a delegatione jurisdictionis separari possit, sicut diploma capacitatis ab institutione magistri pro scholis primariis nunc distinguitur, mos tamen invaluit, a Conc. Tridentino, ut episcopi jurisdictionem simul cum approbatione conferrent et eodem modo limitatam. Unde nunc parochi jurisdictionem delegare non possunt, siquidem eligere tenentur inter approbatos, et hæc disciplina viget in Belgio sicut in Gallia.